

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2007:2964

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Solängsskolan, Örkelljunga

Beslut

Skolrapport

Skolverket

Kristna Skolföreningen
Västra Spångatan 357
286 92 Örskelljunga

2008-05-15
1 (2)
Dnr 54-2007:2964

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Solängsskolan i Örskelljunga

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Solängsskolan i Örskelljunga kommun. Besök gjordes i skolan den 12 december 2007. Ett oanmält besök har också gjorts på skolan den 6 februari 2008.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor ska förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 15 augusti 2008 skall Kristna skolföreningen redovisa till Skolverket enheten i Lund vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att Solängsskolan har förutsättningar för att bedriva en pedagogisk verksamhet i enlighet med författningarnas krav. Det pågår ett aktivt och förebyggande värdegrundsarbete på Solängsskolan och eleverna är trygga och trivs. Arbetet med elever i behov av särskilt stöd lever upp till kraven i författningarna.

2008-05-15

2 (2)

Dnr 54-2007:2964

Rektorns styrning mot de nationella målen bör utvecklas och undervisningen måste fullt ut leva upp till kraven på saklighet och allsidighet. Skolans kvalitetsredovisning saknar en samlad bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Om ingen bedömning görs av måluppfyllelsen är det svårt för ledningen att dra slutsatser och initiera åtgärder för högre måluppfyllelse.

Skolan måste också erbjuda eleverna undervisning i hem- och konsumentkunskap så att eleverna har möjlighet att nå kursplanemålen för årskurs 5. Även arbetet med en rättvis och likvärdig betygssättning behöver utvecklas.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan lever inte till fullo upp till kraven att undervisningen ska vara saklig och allsidig (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte författningens krav (3, 3a och 5 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Undervisning i hem- och konsumentkunskap organiseras inte så att eleverna har möjlighet att nå målen i årskurs 5 (9 kap. 2 § skollagen).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Rektorns styrning mot de nationella målen bör förbättras.
- Arbetet med en likvärdig och rättvis betygssättning behöver förbättras.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Martin Persson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Björn Persson samt undervisningsråden Cecilia Hanö och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Örkelljunga kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Solängsskolan

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	4
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Solängsskolan den 12 december 2007. Ett oanmält besök har också gjorts på skolan den 6 februari 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Skolverket har genomfört tillsyn vid Solängsskolan vid tre tillfällen tidigare, varvid beslut har fattats den 7 mars 1994 (dnr 1993:20), den 13 november 1996 (dnr 1996:1761) och den 28 april 2003 (dnr 2003:3200). Skolverket har också genomfört en inspektion av Solängsskolan 2004 (dnr 2004:758) som ledde till ett föreläggande den 4 juni 2004 (dnr 2004:758) med följande lydelse; att utbildningen inte gav kunskaper och färdigheter som motsvarar det offentliga skolväsendets på grund av skolans rekryteringspolicy, bristande lokaler och utrustning för NO- undervisningen och avsaknad av lokal bearbetning av kursplanen i religionskunskap. Dessutom bedömde Skolverket att utbildningen inte motsvarade de allmänna målen och värdegrunden i det offentliga skolväsendet på grund av brister i saklighet och allsidighet i undervisningen samt bristande elevinflytande. Uppföljningen av föreläggandet kom genom beslut den 6 oktober 2004. Skolverket bedömde att huvudmannen vid de senaste anställningarna av lärare hade följt bestämmelserna i skollagen. Skolverket skrev vidare att den arbetsplan som Solängsskolan har tagit fram för undervisning i religionskunskap hade en tyngdpunkt på undervisning i kristendom. Skolan måste därför vara uppmärksam på att den konfessionella inriktningen skolan har inte medför att undervisningen i religionskunskap ersätts av konfessionell undervisning. Med dessa påpekanden bedömde Skolverket att huvudmannen för Solängsskolan hade vidtagit sådana åtgärder att de påtalade bristerna hade avhjälpats och att utbildningen uppfyllde kraven för fortsatt godkännande.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt kuratorn, skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner i alla årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Solängsskolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Örkelljunga kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen träffar skolans representanter ett par gånger per termin för att diskutera resurstilldelning och andra angelägna frågor. Skolan deltar även i en del fortbildningsinslag som anordnas av kommunen, men deltar i övrigt inte i någon uppföljning eller utvärderingsverksamhet arrangerad av kommunen.

Beskrivning av skolan

Solängsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	7
Grundskola	71

Källa: Skolverkets statistik

Den 20 juli 1971 gav Skolstyrelsen i Örkelljunga kommun "Operation Sveriges föräldraförening i Örkelljunga" tillstånd att starta skola. Skolan fick också genom beslut från Skolverket (dnr 99:2661) den 22 november 1999 tillstånd att bedriva förskoleklass. Skolan har rätt att sätta betyg och är en konfessionell kristen skola.

Huvudman för skolan är en ideell förening, kristna skolföreningen i Örkelljunga med organisationsnummer 837600-3672. Enligt registreringsbeviset är föreningens huvudsakliga verksamhet, grundskoleutbildning, förskoleklass samt fritidshem.

Skolan följer läroplanen (Lpo 94) och de nationella kursplanerna. Verksamheten vid Solängsskolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9. Skolan hade vid inspektionsbesöket 78 elever. Undervisningen organiseras i åldersblandade grupper. Det finns fyra klasser på skolan förutom förskoleklassen och det är årskurs 1–3, årskurs 4–5, årskurs 6–7 och årskurs 8–9. De flesta eleverna är folkbokförda i Örkelljunga kommun, men skolan har även elever från Laholms, Markaryds och Klippans kommuner. Solängsskolan är belägen i utkanten av Örkelljunga centralort.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att Solängsskolan har förutsättningar för att bedriva en pedagogisk verksamhet i enlighet med författningarnas krav. Det pågår ett aktivt och förebyggande värdegrundsarbete på Solängsskolan och eleverna är trygga och trivs. Arbetet med elever i behov av särskilt stöd lever upp till kraven i författningarna.

Rektorns styrning mot de nationella målen bör utvecklas och undervisningen måste fullt ut leva upp till kraven på saklighet och allsidighet. Skolans kvalitetsredovisning saknar en samlad bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Om ingen bedömning görs av måluppfyllelsen är det svårt för ledningen att dra slutsatser och initiera åtgärder för högre måluppfyllelse.

Skolan måste också erbjuda eleverna undervisning i hem- och konsumentkunskap så att eleverna har möjlighet att nå kursplanemålen för årskurs 5. Även arbetet med en rättvis och likvärdig betygssättning behöver utvecklas.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan lever inte till fullo upp till kraven att undervisningen ska vara saklig och allsidig (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte författningens krav (3, 3a och 5 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Undervisning i hem- och konsumentkunskap organiseras inte så att eleverna har möjlighet att nå målen i årskurs 5 (9 kap. 2 § skollagen).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Rektorns styrning mot de nationella målen bör förbättras.
- Arbetet med en likvärdig och rättvis betygssättning behöver förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet ska förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper och färdigheter

Skolans genomsnittliga meritvärde¹ var 189,3 meritpoäng för slutbetygen vårterminen 2007 och andelen elever som var behöriga² till nationella program på gymnasieskolan var 78,6 procent. Båda dessa siffror var betydligt under riksgenomsnittet. För år 2006 var meritvärdet 251,5 meritpoäng och alla elever blev behöriga till gymnasieskolan vilket är betydligt högre än riksgenomsnittet. Siffrorna bygger på ett litet elevunderlag vilket får som konsekvens att enskilda elevers resultat får stor påverkan på skolans genomsnittliga värden.

För eleverna som fick slutbetyg vårterminen 2007 var det i fyra av skolans ämnen som alla elever nådde målen. Dessa ämnen var bild, musik, tyska och svenska. I de övriga ämnena var det en eller två elever som inte nådde målen. På de nationella ämnesproven i årskurs 9 hade alla elever nått målen i svenska och en elev nådde inte målen i engelska och två elever i matematik. Skolan använder också ämnesproven för årskurs 5 och där nådde alla elever målen i samtliga ämnen under förra läsåret.

Allmänna mål och värdegrund

Eleverna säger i intervjuer att de har en bra skola med arbetsro och att de konflikter som förekommer reds upp på mentorssamtalen. Enligt elevvårdsteamet är det psykosociala hälsoläget hos eleverna generellt bra, men det finns elever som inte riktigt är med i skolans sociala gemenskap. För att komma tillrätta med detta pågår ett arbete på skolan.

Föräldrarna anser att skolan är en trygg plats för deras barn. De betonar både den höga lärartätheten och att äldre och yngre elever är tillsammans. Både lärare, elever och rektor anser att det kristna förhållningssättet som genomsyrar skolan leder till ett gott resultat av värdegrundsarbetet. Skolan följer upp sitt arbete med värdegrundsuppdraget genom enkäter till föräldrar och elever. Frågorna handlar om hur föräldrarna och eleverna upplever trivsel, trygghet, förhållningssätt, inflytande och skolans förebyggande arbete mot mobbning. Värdena på enkäten är övervägande positiva för både elever och föräldrar. Resultaten av enkäten redovisas i skolans kvalitetsredovisning, men skolan gör ingen värdering av måluppfyllelsen av värdegrundsarbetet (se mer under området ledning och kvalitetsarbete).

Klassråds- och elevrådsverksamhet genomförs regelbundet på skolan i syfte att ge eleverna möjligheter att påverka verksamheten. Det lägsta värdet i elevenkä-

¹ Meritvärdet utgör summan av elevens betygsvärden i de 16 bästa betygen från elevens slutbetyg i grundskolan.

² För att en elev ska vara behörig till gymnasieskolans nationella eller specialutformade program krävs betyget godkänd i svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik.

ten är på frågan om eleverna diskuterar med lärarna om hur undervisningen ska utformas. På den frågan svarar 14 procent av eleverna aldrig, 28 procent ibland och 45 procent alltid eller ofta medan 12 procent av eleverna svarar vet ej. I intervjun med eleverna säger de också till inspektörerna att de inte kan påverka undervisningen i årskurs 9 ”lärarna har gjort en plan och den måste hinnas med”. Elever i tidigare årskurser säger att de har möjlighet att välja vad de vill göra efter att de av läraren bestämda uppgifterna är avklarade. En av medlemmarna i elevvårdsteamet säger att skolan tar stor hänsyn till elevernas individuella behov vid planering och genomförandet av undervisningen. Skolan har elevinflytandet som ett prioriterat område och inspektörerna förutsätter att arbetet med att förbättra elevernas inflytande över verksamheten fortsätter att utvecklas.

Inspektörerna bedömer att eleverna är trygga och trivs på Solängsskolan.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbets sätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och samverkan

Från och med 2006 finns en lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagen syftar till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen syftar också till att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete och se till att det upprättas en likabehandlingsplan. Det finns även en förordning som säger att eleverna ska medverka vid upprättandet och uppföljningen av planen.

Skolan har en likabehandlingsplan som har funnits sedan hösten 2006. Planen har reviderats en gång och det var i november 2007. Rektorn säger att eleverna inte var med vid upprättandet av planen, men att de har varit med vid utvärderingen av den. Vid elevintervjuerna visar det sig att eleverna har dålig kännedom om likabehandlingsplanen, någon elev har hört talas om den, andra inte alls.

Det pågår ett aktivt och förebyggande värdegrundsarbete på skolan som består av olika typer av aktiviteter. Alla dessa aktiviteter är redovisade i likabehandlingsplanen, t.ex. kontinuerliga samtal i klasserna med utgångspunkt i ett gemensamt läromedel, en speciell grupp på skolan som har ett uppdrag att arbeta förebyggande och ett faddersystem mellan äldre och yngre elever. Skolan har också upprättat trivselregler med utgångspunkt från den ”gyllene regeln”. Kuratorn och skolsköterskan har en aktiv roll i det förebyggande arbetet genom oli-

ka typer av aktiviteter och genom sina roller att finnas till hands för enskilda elevers behov. Inspektörerna bedömer att det pågår ett aktivt och förebyggande värdegrundsarbete på Solängsskolan.

Ledning och kvalitetsarbete

Den kristna skolföreningen som är huvudman för verksamheten har en styrelse som består av 11 personer. Rektorn, den administrativa chefen och en lärarrepresentant är adjungerade på styrelsemötena. Styrelsen arbetar med att genomföra årsmötets beslut och är ett "bollplank" till ledningen för skolan. Huvudmannen säger i intervjun att styrelsen ska arbeta långsiktigt och efter de mål och förordningar som finns. En av huvudfrågorna för huvudmannen under inspektionen var hur de lokaler som man nyligen byggt om och till ska fyllas med en verksamhet med ett bra innehåll.

Rektorn har arbetat på skolan i tjugo år både som lärare och rektor i olika omgångar. Den nuvarande rektorsperioden började år 2006. Rektorn är utbildad lärare i matematik och naturvetenskapliga ämnen. Undervisande lärare uppger att rektorn är förtrogen med verksamheten. Inspektörerna bedömer att rektorn genom utbildning och erfarenhet skaffat sig pedagogisk insikt.

Av läroplanen framgår att rektorn har ett ansvar för att utveckla utbildningen mot de nationella målen. Vid Solängsskolan uppger rektorn att de lokala arbetsplanerna, där skolan konkretiserat de nationella målen i varje enskilt skolämne, utgör grunden för målstyrningen i skolan. Rektorn menar att det är upp till varje lärare att själv bestämma i vilken utsträckning och på vilket sätt som läraren vill använda sig av de lokala arbetsplanerna. Intervjuade elever menar att det varierar mellan lärarna i vilken utsträckning de märker av att undervisningen är styrd av nationella mål. Inspektörerna kunde också iaktta några lektioner där undervisningen var ostrukturerad och hade en svag koppling till nationella mål. Intervjuade lärare menar att det inte är rektorn som leder det pedagogiska utvecklingsarbetet, utan att det är lärarna som utvecklar verksamheten. Inspektörerna bedömer att rektorn i högre utsträckning bör verka för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Varje fristående skola ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och vilka åtgärder skolan avser att vidta för en ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska också uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning för 2006/07 innehåller en presentation av skolan, hur skolan ska arbeta för att nå de nationella målen och skolans egna mål. De egna målen är dels att eleverna ska få ett bra självförtroende och förmåga att stå upp för sina åsikter och dels att varje elev som går ut årskurs 9 ska ha fått en väl underbyggd undervisning i kristen tro och etik. Det sistnämnda målet ska dels nås genom de konfessionella inslagen och profilämnets och dels genom att de som arbetar på skolan ska verka för en sund kristen atmosfär. Kvalitetsredovisningen innehåller också ett avsnitt om resultat och måluppfyllelse. I det kapitlet redovisas betygsresultaten och resultaten på de nationella ämnesproven. Dessutom redovisas utvärderingsresultat från de enkäter som har genomförts av elever och föräldrar. Kvalitetsredovisningen saknar dock en samlad bedömning

i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats. Dessutom finns ingen dokumentation av uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan i kvalitetsredovisningen. Sista kapitlet i skolans kvalitetsredovisning innehåller prioriterade mål för läsåret 2007/08. I ingressen står att grunden för prioriteringarna är de brister och önskemål som framkommit i utvärderingarna.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning saknar en samlad bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Om ingen bedömning görs av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats är det svårt för ledningen av verksamheten att både värdera de insatser och förutsättningar som har givits och även själva det pedagogiska arbetet. Dessutom redovisas inte någon uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen i skolans kvalitetsredovisning.

Utveckling och lärande

Läroplanen anger att skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och att undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Av förarbetena till skollagen framgår att detta även ska gälla för fristående skolor. Där framgår vidare att undervisningen i religionskunskap, men även utbildningen i övrigt, i en fristående skola med konfessionell profil, måste bedrivas under iakttagande av läroplanens krav på saklighet och allsidighet då elevens rätt till en sådan undervisning av god kvalitet aldrig kan underordnas föräldrarnas rätt att välja en undervisning som överensstämmer med föräldrarnas religiösa eller filosofiska övertygelse.

Solängsskolan har i sin kvalitetsredovisning från år 2007 som mål att varje elev som går årskurs 9 ska ha fått en väl underbyggd undervisning i kristen tro och etik. För att nå det målet har skolan beslutat att "bibelns normer, bön och andlig sång på ett positivt sätt ska präglade skolans undervisning och fostran". Detta konfessionella mål tar bland annat sig uttryck i den dagliga verksamheten genom morgonsamling en gång i veckan samt pass med bön som påbörjar och avslutar skoldagarna. Utöver detta har skolan ett profilämne som heter religionskunskap med förstärkt kristendomskunskap. Den lokala kursplanen i ämnet utgår till stora delar från den nationella. Men det framgår också i planen att "kristendomsundervisningen utgår från att Bibeln är inspirerad av Gud och är auktoriteten för kristen tro och etik" samt att "målet är att eleven lär sig att Gud har skapat alla människor med lika värde". Detta innebär att skolan inte håller sig till att lära ut vad kristendomen har som sin utgångspunkt, utan att skolan lär ut att de kristna ståndpunkterna är fakta. Intervjuade elever menar att det framför allt för yngre elever kan bli otydligt om undervisningen utgår från de nationella målen. Rektorn säger att hon inte vet om eleverna uppfattar skillnaden mellan den av nationella mål styrda undervisningen och den konfessionella profilen. Vid intervjuer gör rektorn och personalen uttalanden som tyder på att allsidighet och saklighet för skolan främst handlar om att skolan inte ska ta ställning i frågor där olika kristna kyrkor har olika inställningar.

Inspektörerna bedömer att Solängsskolan inte fullt ut lever upp till kraven på saklighet och allsidighet eftersom undervisningen inte alltid tar sin utgångspunkt i de nationella målen utan istället präglas av konfessionella ställningstaganden.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

En likvärdig betygssättning är en rättsäkerhetsfråga för eleverna och förutsättningen för ett rättvist urval till kommande studier. Rektorn och lärarna ansvarar för att betygssättningen följer de regler som finns i 7 kap. grundskoleförordningen.

Skolan följer upp elevernas lärande och presenterar detta i elevens individuella utvecklingsplan som används på de utvecklingssamtal som genomförs en gång per termin. De olika klasserna har kommit olika långt i användandet av den individuella utvecklingsplanen och lärarna bedömer själva att arbetet är i ett uppbyggnadsskede. Lärarna i de högre årskurserna har diskuterat betyg och bedömning med varandra, men samverkan mellan lärarna på skolan i ett årskurs 1-9 perspektiv avseende kunskapsmässig utveckling för eleverna i de olika ämnen är inte utvecklad. Samverkan mellan Solängsskolan och andra skolor kring betyg och bedömning är heller inte så utvecklad. Det förekommer ett sporadiskt samarbete med en annan konfessionell skola i en annan kommun som vid några tillfällen har behandlat betyg och bedömnings problematik. Solängsskolan är en skola med förhållandevis få elever och de lärare som sätter betyg har ingen kollega i samma ämne att diskutera betyg och bedömningsfrågor med.

Inspektörernas bedömning är att Solängsskolan bör utveckla arbetet med en rättvis och likvärdig betygssättning.

Individanpassning och särskilt stöd

Enligt skollagen ska elever som har svårigheter i skolarbetet ges särskilt stöd. I förordningen om fristående skolor framgår att rektorn ska utreda behovet av särskilda stödåtgärder om det har framkommit att sådana behov finns. Om utredningen visar behov av särskilt stöd ska rektorn se till att åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Vid inspektionen var det enligt skolläda och lärare turbulens på lärarsidan. Den lärare som hade kompetens för arbetet med elever i behov av särskilt stöd fanns inte mer i verksamheten och flera andra lärare var sjukskrivna. Skolan har ingen specialpedagogisk kompetens, men det finns en anställd kurator och en skolpsykolog i kommunen som kan användas vid behov. Identifikation av elever i behov av särskilt stöd sker genom användningen av de nationella ämnesproven i årskurs 5 och genom att undervisande lärare signalerar behov. Skolan använder också tester som mäter elevernas läsförståelse. Det finns också överlämnandekonferenser mellan lärarna när eleverna går från en årskurs till en annan. Dessutom finns ett elevvårdsteam som träffas två till tre gånger per termin och som bevakar att elever i behov av särskilt stöd får detta. Elevvårdsteamet har också kontakter med andra samhällsinstitutioner som kan behöva samverka för elevens bästa. Skolans målsättning är att de små klasserna och delade grupperna i vissa ämnen ska leda till att undervisningen både individanpassas och anpassas till elever i behov av särskilt stöd. Det finns resurstimmar, som vissa lärare har i sin tjänst, dit elever kan gå för att få ytterligare stöd och hjälp med sitt lärande. Det mesta av det särskilda stödet ges i svenska, matematik och engelska i form av minikurser som ges individuellt för varje elev. Skolans filosofi är att det särskilda stödet ska ges under en kortare intensiv period för den enskilde eleven. Enligt eleverna kan de få extra hjälp i ämnen som de inte är så bra i och

ibland erbjuds också extra stöd i matematik efter skoldagens slut. Enligt skolledningen har några elever också läst in en del under sommarlovet för att sedan göra en provning³ som resulterat i att eleverna fått slutbetyg. Enligt lärare och rektorn upprättas åtgärdsprogram för elever som har behov av särskilt stöd och programmen följs upp kontinuerligt.

Inspektörerna bedömer att arbetet med elever i behov av särskilt stöd lever upp till kraven i författningarna.

Sammanfattning

Det pågår ett aktivt och förebyggande värdegrundsarbete på Solängsskolan.

Rektorns styrning mot de nationella målen bör utvecklas och undervisningen måste fullt ut leva upp till kraven på saklighet och allsidighet. Skolans kvalitetsredovisning måste innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Dessutom måste uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas i skolans kvalitetsredovisning. Arbetet med en likvärdig och rättvis betygssättning behöver också utvecklas.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som ska erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Tillgång till utbildning

Skolans timplan omfattar två procent mer undervisningstid än den nationella timplanen. Ämnena engelska och matematik har mer undervisningstid än i den nationella timplanen. Skolan erbjuder modersmålsundervisning och det är sju elever som deltar i modersmålsundervisning i ryska med en lärare som är anställd av skolan. Som språkval erbjuds tyska och som alternativ svenska och engelska. Ämnet hem- och konsumentkunskap erbjuds endast som alternativ i elevens val och inte till alla elever förrän i årskurs 6. Inspektörerna bedömer att Solängsskolan genom sin planering av undervisningstiden har skapat förutsättningar för eleverna att nå målen i alla ämnen utom i hem- och konsumentkunskap. Detta ämne måste erbjudas så att alla elever har möjlighet att nå målen i årskurs 5.

³ Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att gå igenom provning. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämne en eller ämnesblock som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan (7 kap. § 16 grundskoleförordningen)

Personal

Skolan har 9,3 lärare per 100 elever vilket är betydligt högre än riksgenomsnittet för grundskolor som ligger på 8,3 och betydligt högre än för riksgenomsnittet för fristående grundskolor som ligger på 7,5 lärare per 100 elever. Enligt skollagen ska en fristående skola använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning som de i huvudsak ska bedriva. Skolan har i ämnena bild, slöjd, hem- och konsumentkunskap och musik inte lärare som har en utbildning för dessa ämnen. Dessutom finns det två personer med utländska lärarutbildningar som ansvarar för undervisningen i tyska och modersmålsundervisning i ryska. I förskoleklassen finns det förskollärarkompetens.

Ekonomisk stabilitet och elevunderlag

Det finns ingen kö av elever till skolan. Elevprognosen är ett minskat elevantal till skolan på grund av att det minskar också i kommunen som helhet. Huvudmannen har bildat en marknadsföringsgrupp i syfte att rekrytera fler elever. Skolans ekonomi är enligt den administrativa chefen stabil och huvudmannen har satt undan medel i en fond som kan användas vid akuta situationer. Vissa ytterligare insatser avseende ombyggnationen av skolan har dock fått anstå och det kan även bli aktuellt med nedskärningar i personalgruppen om elevunderlaget fortsätter att sjunka, enligt den administrativa chefen. Huvudmannen driver också enskild förskoleverksamhet och enskild skolbarnomsorg i skolans lokaler.

Materiella resurser

Skolans lokaler har byggts om och reparerats och en tillbyggnad har tillkommit. Arbetet har i stort sett slutförts under förra läsåret. Skolan har ett bibliotek och dessutom lokaler för undervisning i naturvetenskapliga ämnen, idrott och hälsa, trä- och metallslöjd, textilslöjd och hem- och konsumentkunskap. Det finns också läromedel och annan utrustning på skolan som ger förutsättningar för eleverna att nå målen.

Skolhälsovård och övriga förutsättningar

Det finns en skolsköterska som arbetar på skolan tre timmar i veckan. Skolsköterskan är anställd av Örkelljunga kommun och har huvuddelen av sin anställning på en av kommunens skolor. Enligt intervjun med skolsköterskan får eleverna på Solängsskolan samma innehåll i skolhälsovården som eleverna på kommunens skolor. Skolläkaren är också densamme som i kommunen och används när behov uppstår på skolan.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att det finns pedagogiska förutsättningar för verksamheten på Solängsskolan. Skolan måste dock erbjuda eleverna undervisning i hem- och konsumentkunskap så att eleverna har möjlighet att nå kursplanemålen.

Datum	Ort
2008-05-15	Lund

Martin Persson

Helena Olivestam Torold